

1. Huitzing vs. Trappenburg

In het eerste nummer van S&D in 2003 houdt Margo Trappenburg een pleidooi voor spreidingsbeleid. An Huitzing vindt dit zonde van de energie.

Niet in één generatie

AN HUITZING

Door Margo Trappenburg wordt de wbs-publicatie 'Open deur' van mijn hand niet verkeerd geciteerd, maar wel erg verkeerd geïnterpreteerd. In de jaren tachtig heb ik samen met Lex de Boer geprobeerd de vele redeneringen die toen hoorbaar waren waarom spreidingsbeleid 'goed' zou zijn, te ontzenuwen. Ons doel was aan te tonen dat spreidingsbeleid niet werkt en — sterker nog — vaak juist tot grotere concentraties leidt van mensen die het moeilijk hebben op de woningmarkt omdat (nog meer) delen van die markt voor hen gesloten raken. Niets moralisme dus, maar analyse van hoe de woningmarkt werkt en aandringing op het oplossen van reële problemen, in plaats van mee te gaan in het gevoel dat alles wat fout is, komt door 'de buitenlanders'. Wij pleitten voor een open, heldere en eerlijke woningmarkt waar mensen die het armst zijn en het laatst binnengekomen, niet automatisch in de minst gewenste wijken of in de wijken zonder verborgen barrières terecht komen. Want dat is de basis van alle vormen van concentratie.

Als wij schrijven 'Het instellen van een plafond (een maximum aantal allochtonen per wijk) lijkt op korte termijn geen slechte oplossing omdat het "de druk van de ketel haalt"..' bedoelen wij grote nadruk te leggen op 'lijkt'. Het lijkt geen

Over de auteurs An Huitzing was wbs medewerker
Margo Trappenburg is redacteur S&D

slechte oplossing, maar het is het wel. Margo Trappenburg heeft onze tekst blijkbaar gelezen als 'het is geen slechte oplossing' en is daarmee op een totale misinterpretatie van onze redenering uitgekomen. Mede daarom concludeert zij dat het in de jaren zeventig en tachtig nog wel mogelijk geweest zou zijn om spreidingsbeleid in te stellen en dat daarmee veel ellende voorkomen zou zijn. Ze constateert ook dat heden ten dage in de volkshuisvesting de mogelijkheden tot spreiding beperkt geworden zijn. Terecht. Inmiddels zijn de aantallen migranten in de steden zo hoog geworden dat praten over spreiding nergens meer op slaat. Maar die groei komt door instroom en zou er toch ook geweest zijn als in de jaren zeventig en tachtig wel gespreid was? En waren al die keurig getalsmatig gespreide mensen dan geïntegreerd geweest? Ik bestrijd dat het 'met de integratie van grote groepen nieuwkomers niet goed afgelopen is', alleen al omdat het nog helemaal niet afgelopen is. Integratie doe je niet in één generatie. En er is sprake van een enorme integratie onder de overgrote meerderheid van de migranten en hun kinderen. Onze samenleving is enorm veranderd. We leven niet meer in de jaren vijftig. Zonder migranten zou dat ook zo geweest zijn. En ik bestrijd dat het mét spreidingsbeleid — zo het al mogelijk geweest was, want alleen op op juridische gronden is het niet houdbaar — beter 'afgelopen' zou zijn. Niet uit moralisme, maar gewoon omdat ik denk dat het zo simpel niet werkt. Het is zo zonde om al die energie te richten op het cyclisch weer opduikende debat over concentratie of spreiding. Richt haar op mogelijkheden om het onderwijs, respec-

S & D POLEMIEK Huitzing vs. Trappenburg

tievelijk de huisvesting van de laagstbetaalde groepen en de onderlinge relaties in de samenleving te verbeteren.

Naschrift Margo Trappenburg

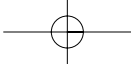
Uiteraard was het niet mijn bedoeling om in mijn artikel over spreidingsbeleid een evenwichtige beschrijving op te nemen van het wbs rapport van Huitzing en De Boer verschenen in 1986, noch van het wrr rapport *Allochtonenbeleid*, verschenen in 1989. Beide rapporten heb ik slechts opgevoerd als documenten waaraan je kon zien hoe destijds werd gedacht en geschreven over spreidingsbeleid. Uit het wbs rapport werd duidelijk dat de auteurs weliswaar begrepen dat er in de arme wijken in de grote steden gesmeekt werd om een spreidingsbeleid, sterker, dat woningcorporaties al toezeggingen hadden gedaan om enige vorm van spreiding in te voeren, maar dat zij meenden dat wij die weg niet op moesten. Spreiding zou stigmatiserend werken en het was de vraag of spreiding juridisch houdbaar was. We konden onze energie beter richten op het realiseren van gelijke kansen voor minderheden en op anti-discriminatiebeleid (onder andere in de volkshuisvesting). Mij trof vooral het gemak waarmee de belangen van de autochtone bewoners uit de oude wijken werden weggevoerd. Deze autochtone bewoners moesten toch al met de nieuwkomers concurreren in tijden van economische neergang, maar zij waren kennelijk ook degenen die hun buurten en scholen zouden moeten blijven delen met steeds meer nieuwkomers. Deze moeilijke boodschap moest hen worden verteld. Het medeleven van Huitzing en De Boer leek vooral uit te gaan naar de arme bestuurders die deze boodschap zouden moeten uitdragen in zaaltjes vol woedende buurtbewoners. ('Vooral in gemeenten waar slechts een of twee concentratiewijken zijn ontstaan, is het gevoel dat ongelijke behandeling plaatsvindt heel sterk. Het is heel moeilijk om dergelijk wantrouwen te doorbreken.')

66

Was het beter gegaan als we wel waren gaan

spreiden? Huitzing denkt van niet, omdat zij denkt dat het zo simpel niet werkt. Tja. Ik had het toch wel prettig gevonden als we niet zo vaak allochtone ouders hadden gehoord met de klacht dat zijzelf indertijd beter Nederlands leerden dan hun kinderen nu in hun zwarte klassen op hun zwarte school. Van wie moet je de taal immers leren als de juf in de wijde omtrek je enige Nederlands sprekende rolmodel is? Ik had het ook wel fijn gevonden als burgers uit de midden en hogere klassen al wat eerder met de multiculturele samenleving in aanraking waren gekomen. Dan waren de rozige multiculti verhalen van geprivilegieerde burgers, die nu zelf een witte buurt bewoonden en wier kinderen een dito school bezochten, wat eerder doorgeprikt. Dan was ons misschien een heleboel politiek cynisme onder de traditionele achterban van de PvdA bespaard gebleven. Misschien waren er meer oudkomers Nederlands gaan leren als zij dat Nederlands ergens in hun buurt hadden kunnen en moeten gebruiken. Misschien waren er meer Turkse en Marokkaanse jongeren verliefd geworden op hun Nederlandse burens. Misschien was het thans exorbitant hoge percentage transnationale huwelijken onder Turkse en Marokkaanse Nederlanders daardoor wat minder hoog geweest. Misschien waren er onder de Turkse en Marokkaanse meisjes meer Ayaan Hirsi Ali's opgestaan, als zij niet waren opgegroeid in een buurt vol mede-Turken of Marokkanen waar de sociale controle benauwend groot kan zijn. Misschien zouden werkgevers wat minder aarzeling hebben bij sollicitanten met een allochtone achternaam als zij zelf vroeger met allochtone kinderen hadden gespeeld en geruzied op het schoolplein.

Ik weet dat natuurlijk niet zeker en ik kan dat niet bewijzen. Maar anders dan An Huitzing denk ik dat het niet goed is om voor de laagstbetaalde groepen aparte voorzieningen te regelen (speciale scholen, speciale buurten, speciale huisvesting) en daarnaast te investeren in het verbeteren van onderlinge relaties in de samenleving. Het lijkt me veel beter voor burgers in een politieke gemeenschap om publieke voorzie-

S&D POLEMIEK Naam *vs.* Naam

ningen en publieke ruimten te delen en via die gemeenschappelijke voorzieningen onderlinge relaties op te doen. In de gemeenten waar nog wat te spreiden valt zou ik die strategie nog steeds wel een kans willen geven.

